

**Фонд оценочных средств для входного контроля и
промежуточной аттестации обучающихся
по учебному предмету «Родная литература (чеченская)»
(типовой вариант)
(7 классы)**

Обязательная часть учебного плана.

Предметная область: Родной язык и родная литература

¹ Данный вариант фонда оценочных средств является типовым для учителя-предметника, ежегодно на основании приказа директора школы в ООП ООО вносятся изменения в форме дополнения.

Нохчийн литературин хьалхарчу чийрикан талламан болх (сочинени)

Сочинени «Дади –юрт яккхаран илли»

План

1. Дада ц1е йолчу стага Терка юххехь юрт йиллар.
2. Юьртахоша паччахьан эскаршна дуьхьал кыйсам латтор.
3. Хала киртиг Даймакхана т1ех1оьттича орцахвала везар.

Нохчийн литературин шолг1ачу чийрикан талламан болх № 2 (тест)

1. Фольклор бохург х1ун ду нохчийн маттахь?

- а) халкьан хьекьал;   б) поэзи;   в) проза

2. Муьлхачу илли т1ера ду х1ара дешнаш:

Да виса хьан дела1, ва мерза ва дуьне,

Хьо диьнарг мила ву ,бохуриг ва хилла?

- а) "Зеламхин илли"
б) "Обарг Варин илли"
в) Нохчийн шира илли"

3. «Бабин Иэсин, ворх1 вешин йишин илли». Цу т1ехь кьовсам хьяьнца д1ахьуш бу:

- а) г1алг1айшца   б) г1умкешца   в) гуьржешца

4. Муьлхачу шарахь х1аллакйина Дади-юрт?

- а) 1919   б) 1819   в) 1891

5. Тохар хьалхарчу дешдекьа т1ехь долуш, шина дешдекьах лаьттаху стопах х1ун олу?

- а) ямб   б) хорей   в) дактиль

6. Мамакаев Мохьмад вина а, д1акхелхина а шераш:

- а) 1920-1983   б) 1953-1991   в) 1910-1973

7. Мамакаев Мохьмадан дуьххьарлера стихаш муьлхачу газетехь араевлира:

а) «Даймохк»

б) «Серло»

в) «Ленинан некъ»

8. Ц1ахъ бан лерина болх кхочушбеш, сихвелла дешархочо Гадаев М.-С. «Ирча суьрташ» дийцаран чулацам иштта план х1оттийна, д1анисье рог1алла:

1. Адам а, Эда а дуйцучу хабарийн хьокхехъ вовшашаца дагавалар.

2. Нохчий, г1алг1ай махкахбоху аьлла хабар даржар.

3. Юьртахошна партин, правительствон сацам бовзийтар.

4. Эда синтем байна хьийзар.

5. Воккхачу стага эпасаре дина дехар а, иза кхочушдар а.

9. Схьалаха антитезаш, к1ел сиз хьакха царна:

Тамашен ю зама

Х1инца, со кьанвелча,

Шен новкъа йоьдуш:

Хьо кьанлуш лаьтта.

Со жима бер долуш

Реза ву хийцамна

Хьо кьена яра,

Хьо т1ех езарна.

10. Муьлхачу произведенин юкъара ду х1ара моголанаш?

...Хьо кьонъеш ц1инъеш дерг

Къахьобгу халкъ ду,

Хьанал къахьобгуш вверг

Даима сийлахъ ву...

а) «Даймехкан косташ»

б) «Деган аз»

в) «Вина юрт»

Нохчийн литературин кхоалг1ачу чийрикан талламан болх № 3 (тест)

1. Маса шо долуш валийра Мамакаев 1аьрби Серноводске берийн ц1ийне деша?

а) 6

б) 7

в) 8

2. Мосалг1ачу шарахъ д1аболабелла Ошаев Х. яздархочун хьокъехъ некъ:

а) 1950

б) 1920

в) 1930

3. Т1ом д1абирзинчул т1аьхьа х1ун болх беш къахьегна Абухьяьжа Идрисовс?

- а) хъехархо   б) директор   в) жалу

4. Стихкхолларан муълхачу барамехъ язйина ю стихотворени «Шуънехъ дош»?

- а) хорей   б) дактиль   в) ямб

5. Муълхачу хормехъ язйина ю стихотворени «Шуънехъ дош»?

- а) дийцар   б) диалог   в) монолог

6. Гайсултанов 1умаран дахаран шераш ... ду:

- а) 1902-1984;   б) 1920-1979;   в) 1899-1985.

7. Гайсултанов 1умаран нохчийн халкъан барта кхолларалле боккха безам кхоьллира:

- а) дас диначу весеташа;   б) нахе дукха ладег1аро;   в) денанас дийцинчу туйранаша.

8. Гайсултанов 1умаран произведени <<Болат-г1ала йожар>>...ю:

- а) повесть;   б) роман;   в) поэма.

9. Муълхачу произведени юкъара ду х1ара мог1анаш?

Ас инарла вийначул т1аьхъа дукха хан яьлла хир яцара. Сан дагна тасаделира мостаг1ийн окопаш чохъ веана цхъа говза снайпер хилар...

а) <<Алун шераш>>;

б) <<Иччархо Абухъаьжа Идрисов>>;

в) <<Ч1ир эцар>>.

Нохчийн литературин йоьалг1ачу чийрикан талламан болх № 4 (тест)

1. Кусаев 1адиз вина ... районехъ.

- а) Веденски;   б) Нажи-юртан;   в) Шалински.

2. 1898-1977 х1окху шерашкахъ ваьхна яздархо ву:

а) Айдамиров Абузар;

б) Мамакаев Мохъмад;

в) Ошаев Халид.

3. Яздархочун нийсайоцу ц1ей, фамилий билгалъяккха:

- а) Сулаев Мохъмад;   б) Кусаев Салман;   в) Арсанукаев Шайхи.

4. Дикаев Мохьмад ... вина.

- а) Г1ойт1ахь;   б) Гихт1ахь;   в) Берд-к1елахь.

5. Х1ара дешнаш ду ... ц1е йолчу стихотворени юкъяра:

Сайн хьешана мерза кхача, деган йовхо ца кхойна,
Мостаг1чунна, бекхам боцуш, цхьа а зулам ца дитина.

- а) <<Даймехкан сурт>>;   б) <<Нохчо ву со>>;   в) <<Сан Даймохк>>.

6. Лахахь балийначу барх1мог1анан барам къастабе:

Гергарло къаьмнашна
Юккъехь ч1аг1делахь,
Хьайн къоман сий ойуш,
Г1улч йоккхуш хьалха.
Даймехкан массо а
Меттиг ларъелахь,
Адмашна хьайн безам
Совбаккха кхалха.

- а) хорей
б) дактиль
в) ямб

7. Меттан исбаьхьаллин суртх1оттора муьлхачу г1ирсах пайда эцна авторо х1окху мог1анашкахь?

«Кхехкаш ду дахар а,
Хазделла 1алам».

- а) эпитет
б) гипербола
в) олицетворени

V-IX классийн дешархойн ненан матгах долчу хаарийн х1итгочу оценкийн барамаш

Сочиненийн мах хадор.

5-9 классашкахь язъечу сочиненийн барам хила тарло кху тайпана:

5 классехь-0,5 я 1,0 аг1о;

6 классехь-1,0 я 1,5 аг1о;

7 классехь-1,5 я 2 аг1о;

8 классехь-2 я 3 аг1о;

9 классехь-3 я 4 аг1о.

И сочиненин барам цу т1ехь сецна боций хъехархочунна хаа деза, х1унда аьлча кхин дуккёха а т1едахкаршца бозуш бу цуьнан чулацам:

- 1) дешархойн йозанан хат1 тайп-тайпана хилар;
- 2) сочиненин тайпане хъаьжжина цуьнан чулацам хийцабалар.

1. «5» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь цхьаннал-шиннал сов г1алат дацахь;

аь) цхьаннал сов доцуш жима орфографин я пунктуацин г1алат хилахь.

2. «4» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь кхааннал сов г1алат ца хилахь;

аь) шиннал сов орфографин а, шиннал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

3. «3» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь пхеаннал-ялханнал сов г1алат дацахь;

аь) пхеаннал сов орфографин а, ялханнал сов пунктуацин а г1алат дацахь.

4. «2» дуьллу:

а) дешнаш харжарехь я предложенеш х1итторехь ворх1анга кхочуш г1алат делахь;

аь) кхойттанга кхочуш орфографин а, пунктуацин а г1алат делахь, царна юкьахь ворх1анга кхочуш орфографин г1алат а долуш.

Сочиненина ши оценка юьллу: хьалхарниг литературина, шолг1аниг нохчийн маттана.

Республикерчу берриге а нохчийн меттан, литературин хъехархоша шайн балха т1ехь пайдаэца безар бу оценкийн оцу норманех.

V-IX классийн дешархойн тестах хааршна мах хадорехь хъехархочо куьйгалла оьцу кху некъех:

1. «5» дуьллу, нагахь санна тестах т1ехь цхьа а г1алат дацахь.

2. «4» дуьллу, цхьаннал сов г1алат ца хилахь.

3. «3» дуьллу, шиннал сов г1алат а ца хилахь.

4. «2» дуьллу, кхааннал сов г1алат хилахь

